

ROMÂNIA
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DEPARTAMENTUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

**STRATEGIA DE CONSOLIDARE ȘI DEZVOLTARE
A ROLULUI DEPARTAMENTULUI PENTRU
SITUAȚII DE URGENȚĂ ÎN CADRUL
SISTEMULUI NAȚIONAL DE MANAGEMENT AL
SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ
2024-2030**

”Angajament activ pentru o Românie sigură”

București

2023

INTRODUCERE	2
I. VIZIUNE	5
II. ANALIZA CONTEXTULUI ȘI DEFINIREA PROBLEMEI	5
III. OBIECTIVE	22
IV. PROGRAME.....	26
V. REZULTATE AȘTEPTATE ȘI INDICATORI.....	27
VI. IMPLICAȚII PENTRU BUGET	28
VII. IMPLICAȚII JURIDICE.....	28
VIII. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI REVIZUIRE:	299

ANEXA NR.1 - PRIORITĂȚI, POLITICI ȘI CADRU LEGAL EXISTENT

ANEXA NR.2 – PLAN DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE CONSOLIDARE ȘI DEZVOLTARE A ROLULUI DEPARTAMENTULUI PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ ÎN CADRUL SISTEMULUI NAȚIONAL DE MANAGEMENT A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ 2024-2030

ANEXA NR.3 – TABELUL ACRONIMELOR UTILIZATE

Strategia de consolidare și dezvoltare a rolului Departamentului pentru Situații de Urgență¹ în cadrul Sistemul Național de Management a Situațiilor de Urgență 2024-2030, denumită în continuare Strategie, are drept scop consolidarea și dezvoltarea rolului Departamentului pentru Situații de Urgență (DSU) în cadrul Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență pentru a putea răspunde viitoarelor provocări, într-o societate în permanentă dinamică și vizează atât **eficientizarea mecanismelor de coordonare integrată a activităților de protecție civilă și gestionării situațiilor de urgență** cu impact la nivel național și internațional, precum și **creșterea rezilienței societății românești** pentru a face față dezastrelor viitoare.

Contextul mondial generat de pandemia de Covid-19 și impactul acesteia au reliefat vulnerabilitatea societății românești, plasând-o într-un context marcat de incertitudini fără precedent, sens în care s-a evidențiat necesitatea acordării unei atenții sporite creșterii rezilienței comunităților și nevoii de îmbunătățire a abilităților și instrumentelor de reacție.

Conflictul ruso-ucrainean, eveniment în plină desfășurare și fără un final previzibil, care a generat cea mai mare criză migraționistă din Europa de după cel de-al doilea Război Mondial, a însemnat pentru România o provocare suplimentară, care a presupus necesitatea adoptării unor serii de măsuri pentru gestionarea situației create, bazate pe cooperare, fiind implicați trei actori principali: autoritățile, societatea civilă și sectorul privat.

Societatea românească este influențată în mod cert de specificul transformărilor mondiale, iar evoluția din ultimii ani a scos în evidență un nivel din ce în ce mai mare de exigență a cetățenilor față de răspunsul autorităților la nevoile lor. În consecință, abordările factorilor responsabili trebuie să fie concrete, optime, transparente, personalizate în concordanță cu particularitățile fiecărui context și bazate pe instrumente și capacități inovatoare.

Poziționând siguranța cetățeanului în centrul întregului context, este necesară implicarea tuturor actorilor relevanți din societate în vederea cultivării unui comportament preventiv în cazul unor situații de urgență, dar și dezvoltarea continuă a mecanismelor de reacție rapidă și eficientă, pentru a promova un mediu în care cetățenii se simt în siguranță.

De peste 20 de ani, Mecanismul de protecție civilă al UE asigură asistență de urgență rapidă și eficientă ori de câte ori se produce un dezastru major care copleșește capacitățile naționale de răspuns ale statului respectiv. Cu toate acestea, dezastrele naturale și cele

¹ Structură operațională, fără personalitate juridică, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne

provocate de om devin din ce în ce mai frecvente, intense și complexe, cu un puternic impact transectorial și transfrontalier. Pe măsură ce ne revenim după efectele pandemiei de COVID-19, efectele schimbărilor climatice devin din ce în ce mai prezente sub forma incendiilor de vegetație, secete și inundații, fenomenele extinzându-se în toată Europa. În același timp, războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei trimite unde de șoc în toată Europa.

Pentru a face față acestui lucru, la nivelul UE s-a constatat că este necesar ca toate statele membre să acorde o atenție sporită rezilienței colective pentru a anticipa și a face față efectelor viitoarelor dezastre și situații de urgență majore. Astfel, au fost stabilite cinci obiective generale pentru creșterea rezilienței la dezastre la nivelul tuturor statelor membre:

⇒ **Anticipare** – Pentru îmbunătățirea mecanismelor de evaluare a riscurilor, anticiparea și planificarea managementului riscului la dezastre. Complexitatea și interacțiunea riscurilor cu care se confruntă UE arată importanța identificării vulnerabilităților din sectoarele critice și anticiparea pericolelor și amenințărilor.

⇒ **Pregătire** – Prin creșterea gradului de conștientizare a riscurilor și de pregătire a populației se urmărește reducerea impactului dezastrelor.

⇒ **Alertă** – Îmbunătățirea mecanismelor de avertizare timpurie, pentru asigurarea comunicării rapide, clare și eficiente a mesajelor de avertizare la nivel național, regional și local care vor ajunge la timp către populația afectată.

⇒ **Răspuns** – Îmbunătățirea capacității de răspuns a Mecanismului de protecție civilă al UE, prin creșterea capacității de răspuns la nivelul fiecărui stat membru.

⇒ **Securitate** – Asigurarea unui sistem solid de protecție civilă. Sistemele de protecție civilă trebuie să rămână operaționale 24/7, în timpul și după dezastre, atunci când este cea mai mare nevoie de ele. Actualizarea planurilor și procedurilor de continuitate a activității și asigurarea coordonării și a schimbului de informații între sectoare, inclusiv cu furnizorii de infrastructură critică, va ajuta sistemele de protecție civilă să funcționeze în orice moment.

Aceste obiective reprezintă un punct de referință comun pentru sprijinirea acțiunilor de prevenire și de pregătire în caz de dezastre care riscă să producă efecte ce depășesc frontierele unei țări.

Începând cu această agendă europeană de reziliență la dezastre, UE, prin statele sale membre, dar și prin cele participante în cadrul Mecanismului de protecție civilă, își va consolida capacitatea colectivă de a rezista la impactul unor dezastre viitoare, având capacitatea de a răspunde, a preveni și a se pregăti pentru consecințele unor dezastre majore. Acest lucru va salva mai multe vieți, va proteja cetățenii, mijloacele de subsistență și mediul.

În luna octombrie 2022, **Comisia Europeană a derulat o misiune de tip "Peer-Review"**² asupra sistemului de management al riscului la dezastre din România, la solicitarea Departamentului pentru Situații de Urgență și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență. Această evaluare ne-a oferit ocazia de a reflecta asupra pregătirii pentru a face față dezastrelor naturale și provocate de om și de a identifica modalități de îmbunătățire a prevenirii, pregătirii și a răspunsului la dezastre.

Pe baza unei analize independente, raportul realizat în urma misiunii conține recomandări concrete menite să îmbunătățească capacitățile de gestionare a riscurilor de dezastre, identifică abordări mai bune în materie de politici și operațiuni, facilitează învățarea reciprocă și schimbul de bune practici.

Astfel, strategia **are la bază lecțiile identificate** ca urmare a situațiilor de urgență/protecție civilă cu care România s-a confruntat în ultimii ani, **este în concordanță** cu recomandările rezultate în urma misiunii de tip "peer-review", **și urmărește** noile obiective de creștere a rezilienței la dezastre stabilite de Comisia Europeană.

Strategia are la bază **3 piloni**, prin care se trasează liniile strategice de acțiune specifice în acest domeniu, astfel:

ANTICIPARE	PREGĂTIRE ȘI RĂSPUNS
<p>În cadrul acestui pilon se urmărește dezvoltarea activă a proceselor de identificare, evaluare și pregătire a riscurilor și amenințărilor potențiale, cu scopul de a reduce impactul acestora prin măsuri preventive și intervenții rapide. Se materializează prin colectarea și analiza informațiilor, identificarea scenariilor posibile precum și actualizarea permanentă a documentelor operative de gestionare a riscurilor. Implicarea, educarea populației și anticiparea riscurilor vor contribui la creșterea nivelului de conștientizare și pregătire, asigurând o reacție eficientă și minimizând pierderile umane și materiale în situații de urgență.</p>	<p>Al doilea pilon urmărește îmbunătățirea proceselor și acțiunilor întreprinse pentru a asigura o pregătire continuă a autorităților și comunităților în a face față situațiilor de urgență. Acesta implică creșterea constantă a calității planurilor de intervenție, pregătirii și instruirii personalului de intervenție, dezvoltarea capacităților tehnice și logistice, precum și educația și implicarea comunității în ceea ce privește comportamentul adecvat în situații de urgență. Răspunsul eficient în astfel de situații este esențial pentru a salva vieți, a minimiza pagubele și a restabili rapid normalitatea în comunitate. Totodată, prin acest pilon se va urmări eficientizarea și îmbunătățirea mecanismelor de avertizare timpurie.</p>
<p style="text-align: center;">CONSOLIDARE</p> <p>Se referă la consolidarea poziției și rolului Departamentului pentru Situații de Urgență în cadrul Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență pentru eficientizarea mecanismelor de coordonare integrată a activităților de protecție civilă și de gestionarea situațiilor de urgență, implicând dezvoltarea capacităților, resurselor și competențelor.</p> <p>Consolidarea se realizează prin promovarea unei abordări integrate, îmbunătățirea cooperării și coordonării cu alte entități și instituții implicate, dezvoltarea și implementarea politicilor și procedurilor adecvate.</p> <p>Consolidarea rolului în managementul situațiilor de urgență are ca rezultat o capacitate sporită de a face față și a răspunde în mod eficient și eficace la diverse amenințări și pericole.</p>	

² Raportul misiunii cu principalele concluzii și recomandări a fost înaintat Guvernului României, în luna februarie a anului 2023 de către comisarul european pentru managementul crizelor, Janez Lenarčič.

I. VIZIUNE

Departamentul pentru Situații de Urgență va deveni o structură modernă și inovatoare, recunoscută pentru profesionalism și eficiență și va deține expertiza necesară pentru a răspunde provocărilor actuale și emergente, astfel încât România să devină un loc mai sigur, cu o națiune mai bine pregătită și un furnizor de încredere de asistență internațională.

Departamentul pentru Situații de Urgență va urmări creșterea continuă a nivelului de profesionalism în rândul personalului implicat în asigurarea răspunsului integrat la nivel național, precum și dezvoltarea capacităților de intervenție necesare pentru a îmbunătăți capacitatea de răspuns în situațiile generate de tipurile de risc la care România este expusă. De asemenea, se va implica în mod activ în consolidarea rezilienței la dezastre a comunităților, susținând formarea și dezvoltarea unei culturi de pregătire la dezastre în rândul populației.

II. ANALIZA CONTEXTULUI ȘI DEFINIREA PROBLEMEI

Atât la nivel global cât și la nivel național, tendința producerii dezastrelor a fost și este în continuă creștere, atât în ceea ce privește frecvența, cât și intensitatea acestora. Acestea au ca origine atât cauze naturale (cutremure, inundații, uragane, secete și incendii de pădure) cât și cauze antropice (accidente industriale, atacuri teroriste și conflicte armate).

Fenomenul producerii dezastrelor naturale este cauzat, într-o proporție din ce în ce mai mare, de **schimbările climatice** care au dus la creșterea frecvenței și intensității evenimentelor meteorologice extreme, cum ar fi furtuni, inundații și secete. Alți factori care contribuie la trendul producerii dezastrelor includ urbanizarea accelerată și globalizarea, care conduc la creșterea impactului asupra economiilor și comunităților din întreaga lume.

Deși globalizarea aduce multe beneficii și oportunități, cum ar fi creșterea comerțului internațional, accesul la tehnologie și schimbul de cunoștințe pot prezenta și provocări, inclusiv din perspectiva creșterii numărului situațiilor de urgență, sens în care enumerăm câteva modalități prin care globalizarea poate contribui la această creștere: răspândirea rapidă a bolilor, amenințări cibernetice, interdependența economică, controlul asupra resurselor etc.

Totodată, pentru a face față schimbărilor climatice, este necesară o abordare globală și coordonată care să includă eforturi de **anticipare, prevenire, pregătire și răspuns la dezastre**. Acest lucru poate include măsuri generale precum reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel global pentru a combate schimbările climatice, angajament deja asumat de către Uniunea Europeană și în domeniul protecției civile prin inițiativa de a transforma UCPM într-un sistem mai ecologic și mai sustenabil. În același timp, eforturile vor include

măsuri specifice cum ar fi dezvoltarea infrastructurii de protecție civilă, inclusiv a sistemelor de avertizare timpurie și a planurilor de evacuare. Prin îmbunătățirea continuă a capacităților de răspuns la dezastre, prin dezvoltarea de tehnologii inovatoare și prin pregătirea și instruirea constantă a personalului din cadrul sistemului de urgență, impactul dezastrelor asupra populației și a mediului înconjurător poate fi redus.

Deși o perioadă îndelungată de timp managementul dezastrelor a fost axat preponderent pe răspunsul la situații de urgență (atitudine reactivă), s-a ajuns la concluzia că cel mai eficient mod prin care pot fi prevenite pierderile umane și materiale este reducerea efectelor dezastrelor, a expunerii și a vulnerabilității (atitudine preventivă și proactivă). Având în vedere faptul că severitatea dezastrului natural nu poate fi redusă, principala direcție de acțiune o reprezintă **reducerea expunerii la risc și a vulnerabilității**.

Reducerea riscurilor la dezastre este un efort complex, care presupune o abordare multisectorială, focalizată pe componenta umană și vizează atât creșterea rezilienței la dezastre multiple și interconectate, cât și crearea unei culturi a prevenției și rezilienței.

Având în vedere aceste lucruri, este necesară integrarea strategiilor și programelor de reducere a riscurilor de dezastre în planificarea și implementarea planurilor de dezvoltare durabilă, impactul dezastrelor fiind un indicator al dezvoltării neuniforme a comunităților, al proceselor economice și sociale nesustenabile și al comunităților incomplet adaptate.

În acest context, încă din anul 2005 România a aderat la cadrul Hyogo, prin semnarea la Kobe, Japonia, a **Declarației de la Hyogo privind reducerea riscului de dezastre naturale**. Această declarație a fost semnată de către 168 de țări și a avut ca scop stabilirea unui angajament global de reducere a riscului de dezastre naturale. În contextul aderării la acest cadru, România și-a asumat o serie de angajamente, cum ar fi dezvoltarea unor mecanisme de coordonare și cooperare între diferitele agenții și autorități responsabile cu managementul situațiilor de urgență, consolidarea capacității de anticipare a riscurilor și dezvoltarea de politici și programe care să reducă vulnerabilitatea comunităților la dezastre.

În continuarea demersurilor pentru reducerea riscurilor la dezastre, în anul 2015, România a aderat la **Cadrul Sendai** pentru reducerea riscului de dezastre, prin semnarea Declarației de la Sendai. Acest cadru global este mai cuprinzător și se concentrează nu numai pe reducerea riscurilor la dezastre, ci și pe gestionarea riscurilor și pe asigurarea unei dezvoltări durabile. Cadrul Sendai are ca obiective principale reducerea numărului de decese și de persoane afectate de dezastre, reducerea pierderilor economice și a daunelor cauzate de dezastre și consolidarea capacității de pregătire și de răspuns la dezastre.

Pentru a atinge aceste obiective, România și-a asumat angajamente precum dezvoltarea de strategii și politici de reducere a riscului de dezastre, consolidarea capacităților de anticipare a riscurilor, dezvoltarea de sisteme de avertizare timpurie și de protecție civilă, precum și consolidarea capacității de pregătire și de răspuns la dezastre. Prin intermediul aderării la Cadrul Sendai, România și-a reafirmat angajamentul de a reduce riscurile de dezastre și de a dezvolta o abordare mai cuprinzătoare și mai integrată a gestionării riscurilor de dezastre.

În acest context, în ultimele două decenii, România a reformat și integrat cadrul legislativ pentru managementul riscului de dezastre, reușind să creeze cadrul legal pentru implementarea unor noi strategii și concepte în vederea atingerii scopului principal de reducere a riscului la dezastre.

Prin urmare, în anul 2016 a fost dezvoltată **Platforma Națională pentru Reducerea Riscurilor la Dezastre**³ care se organizează și funcționează ca organism național multisectorial și interdisciplinar cu rol consultativ în stabilirea strategiilor și programelor privind reducerea riscurilor la dezastre și are ca scop îmbunătățirea problematicii managementului situațiilor de urgență și trecerea la o atitudine proactivă, de prevenire a manifestării riscurilor ori de limitare a pagubelor potențiale.

Platforma națională oferă un cadru pentru toți actorii implicați - guvern, administrația publică, societatea civilă, institutele de cercetare și instituțiile academice - pentru a se întâlni, a dezbate și a lua decizii cu privire la gestionarea riscurilor, reziliența comunității și soluții viabile și unanime pentru reducerea riscurilor, iar rolul Departamentului pentru Situații de Urgență, cu sprijinul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, este de a asigura funcția de secretariat al Platformei.

Deși activitățile înclină mai mult spre pregătire și răspuns, prevenirea este stipulată în legislațiile sectoriale și în reglementările specifice tipurilor de risc.

Luând în considerare contextul dat, la inițiativa DSU, în anul 2016 a fost emisă **Hotărârea de Guvern nr. 557**⁴, prin care au fost stabilite autoritățile responsabile cu rol principal și secundar, cu scopul de a delimita cine deține principalele competențe și cine sprijină executarea misiunilor în domeniul respectiv, **pentru cele 24 de tipuri de risc și 41 de riscuri asociate** cu potențial de manifestare pe teritoriul național.

³ H.G. nr. 768/2016 privind organizarea și funcționarea Platformei naționale pentru reducerea riscurilor la dezastre

⁴ privind managementul tipurilor de risc, cu modificările și completările ulterioare.

Ținând cont de această hotărâre, Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență (SNMSU) din România a făcut progrese importante către o abordare proactivă și complexă privind gestionarea riscurilor de dezastre. Așadar, prin intermediul finanțărilor externe, a fost implementat proiectul **RO-RISK**, coordonat de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență în parteneriat cu 13 institute de cercetare, universități și autorități ale statului, realizându-se astfel identificarea și evaluarea **principalelor 10 hazarduri cu impact major la nivel național** (inundații, secetă, incendii, alunecări de teren, cutremure de pământ, accidente nucleare și radiologice, accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase – SEVESO, accidente de transport implicând substanțe periculoase, epidemii și zoonoze – Fig. 1).

Fig. 1 – Principalele tipuri de risc, cu potențial distructiv, identificate la nivel național

Totodată, pentru a consolida poziția autorităților responsabile cu managementul riscurilor la dezastre, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, structură aflată în coordonarea DSU, a dezvoltat în colaborare cu Banca Mondială Proiectul **Strategiei Naționale de Reducere a Riscului de Dezastre (SNRRD) pentru România**.

Pentru continuarea **dezvoltării managementului riscurilor la dezastre la nivel național**, este necesară evaluarea riscurilor și amenințărilor potențiale și reducerea impactului acestora prin măsuri preventive și intervenții rapide, iar în vederea **minimizării pierderilor umane și materiale în situații de urgență**, este necesară implicarea și educarea populației prin creșterea nivelului de conștientizare și pregătire.

Contextul necesității adaptării acțiunilor de prevenire, informare și alertare a populației la noile modalități de comunicare a impus și dezvoltarea unor **soluții tehnologice moderne** cu ajutorul cărora să fie asigurată o accesibilitate cât mai ușoară în rândul comunității.

DSU, împreună cu instituțiile din coordonare, desfășoară o serie de activități de pregătire a populației pentru situații de urgență, precum campanii de informare și conștientizare în mass-media, pe site-urile oficiale și prin intermediul rețelelor sociale, pentru a informa populația cu privire la riscurile și amenințările potențiale, dar organizează și exerciții și simulări pentru a testa și antrena capacitatea de reacție și coordonare a populației în fața unor scenarii de urgență.

În pofida acțiunilor întreprinse, referitoare la activitățile de pregătire a populației pentru situații de urgență, Raportul IRES⁵ reliefează **lipsa de cunoaștere** a riscurilor și procedurilor în diverse situații de dezastru, **cunoștințele limitate** cu privire la măsurile ce pot fi implementate pentru a limita efectele negative ale unor eventuale situații de dezastre naturale și **slaba informare** când vine vorba despre prevenirea situațiilor de urgență, identificate în rândul populației României.

În vederea pregătirii populației, adaptată vremurilor și necesităților crescânde ale societății, DSU a lansat în anul 2016 **Platforma Națională de Pregătire pentru Situații de Urgență – fiipregatit.ro**. Devenind sursa oficială de informare, platforma îi ajută pe cetățeni să înțeleagă mai bine riscurile și, totodată, măsurile de prevenire și comportamentul pe care ar trebui să îl adopte în diferite situații de urgență.

Eforturile DSU din ultimii ani sprijină atingerea obiectivelor stabilite în vederea eficientizării sistemului național de management al situațiilor de urgență și au o **componentă integrată de digitalizare** care facilitează informarea publică.

Totodată, contextul utilizării tehnologiei informației și comunicării și provocările aduse de viteza fără precedent a schimbărilor tehnologiei digitale, necesită un efort continuu în activitatea de eficientizare a comunicării prin intermediul instrumentelor informatice, evidențiind necesitatea asigurării unei diversități de soluții și tehnologii inovative, capabile în permanență să convergă către noi forme de comunicare, adaptate să răspundă nevoilor identificate în societate.

Pentru a dezvolta comportamente eficiente în rândul populației, încă din anul 2017, prin intermediul Caravanei „**Fii pregătit**” se organizează instruirii în toată țara, în care se prezintă modul în care trebuie acționat în diferite situații de urgență. Începând cu anul 2022, **Centrul mobil de instruire a populației pentru răspuns la situații de urgență** s-a alăturat Caravanei,

⁵ Raport final elaborat în cadrul Proiectului „Îmbunătățirea Managementului Riscului la Dezastre”, finanțat din fondurile Băncii Mondiale Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltate, Componenta 2 - Îmbunătățirea capacității instituționale pentru planificarea investițiilor de reducere a riscurilor.

ca parte a demersurilor de pregătire a populației pentru un răspuns prompt, adecvat și eficient în situații de urgență. Aceste două unități mobile de pregătire a populației au misiunea de informare publică pentru a ajuta cetățenii să înțeleagă mai bine riscurile și pentru a-i informa asupra măsurilor de prevenire și comportamentului pe care să-l aibă în diferite situații de urgență de amploare sau dezastru, prin implicarea unui nou tip de instruire, mai aproape de cetățean.

Prin parteneriatele pe care DSU le are cu instituțiile dar și cu societatea civilă, educația medicală ajunge gratuit în școli, licee, facultăți, administrații și agenții naționale prin susținerea unor seminarii, workshopuri etc, crescând astfel gradul de acoperire și transmitere a informațiilor către populație. Sesiunile interactive au o abordare tematică diversă: manevre de resuscitare în cazul unui stop cardio-respirator sau în situații de obstrucție a căilor aeriene, anafilaxia și alte aspecte de interes în domeniul acordării primului ajutor.

Totodată, anual DSU împreună cu Salvamont România organizează cursuri de prim ajutor pentru tinerii aspiranți în meseria de salvator montan.

Deși acțiunile DSU, prin instruirile organizate în cadrul celor două unități mobile, converg către reducerea vulnerabilităților populației în fața dezastrilor, în special în zonele cu grad ridicat de risc, prin asigurarea accesului comunităților la sesiuni de instruire „aproape de cetățean”, **insuficiența dotărilor și a echipamentelor aferente s-a evidențiat semnificativ**, raportată la nevoia identificată în societate.

Pentru facilitarea accesului cetățenilor la informațiile utile gestionării situațiilor de urgență cu care se pot confrunța, în cursul anului 2023, DSU a lansat, în formă actualizată, **aplicația DSU**, prin intermediul căreia utilizatorii pot fi alertați în cazul producerii diferitelor situații de urgență din zona în care se află, dar și înaintea producerii acestora în cazul în care pot fi anticipate sau pot afla informații cu privire la atenționările meteorologice în vigoare.

Cu toate că la nivelul DSU există preocuparea continuă de creștere a gradului de informare, conștientizare și pregătire a populației în vederea consolidării unor deprinderi corecte de a reacționa în diferite situații de urgență, campaniile de pregătire și exercițiile practice derulate până în prezent **sunt insuficiente**, raportat la nivelul redus de instruire și pregătire în rândul populației.

Încă de la înființare, DSU a fost un actor activ la nivel național prin colaborarea cu autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) și alte instituții relevante pentru a promova pregătirea și conștientizarea la nivel local, dar și pe plan internațional în ceea ce privește managementul situațiilor de urgență, căutând totodată să ”învețe” de la organizațiile care au făcut față unor dezastru cu impact major asupra populației, mediului dar și economiei.

În acest context, DSU a dezvoltat parteneriate și colaborări cu instituții similare din diferite țări pentru a promova **cooperarea internațională în domeniul gestionării situațiilor de urgență**. Aceste parteneriate au ca scop schimbul de informații, expertiză și bune practici în vederea consolidării capacității de răspuns în situații de criză.

Un bun exemplu în acest sens este semnarea acordului de Management al Execuției între EADRCC/NATO și DSU în scopul pregătirii personalului paramedical din Ucraina. În cadrul proiectului PRTF B/10 – Support to Ukraine to Strengthen the Capacities of the Healthcare System and COVID-19 Pandemic, România oferă cursuri de pregătire în domeniul primului ajutor calificat pentru paramedicii din Ucraina, în cadrul Centrului de Formare Formatori, Pregătire în Descarcerare și Asistență Medicală de Urgență Târgu Mureș și în Centrul de Formare și Pregătire în Descarcerare și Asistență Medicală de Urgență din cadrul ISU "Crișana" Bihor.

În anul 2016, DSU și **Agencia Federală pentru Managementul Situațiilor de Urgență (FEMA)** din Statele Unite ale Americii au semnat un memorandum privind organizarea unor cursuri de instruire pe partea de **reziliență și asigurarea continuității în cazul unor dezastre**, iar în anul 2017 au pus bazele unei colaborări pe termen lung prin semnarea unui protocol de colaborare care prevede, printre altele, creșterea rezilienței și pregătirii celor două țări pentru a face față dezastrelor.

În contextul păstrării relațiilor profesionale asumate prin reînnoirea memorandumului de colaborare cu FEMA, DSU continuă să dezvolte conceptul de continuitate a operațiilor (**business continuity**), precum și colaborarea în domeniul „**incident command system**”, **CBRN**, „**early warning**” și **reziliența comunităților**.

În contextul nevoilor crescânde ale societății, dar și cerințelor tot mai riguroase ale populației în ceea ce privește răspunsul autorităților la dezastre, este necesară continuarea îmbunătățirii procesului **de evaluare a riscurilor identificate la nivel național**.

Aceste lucruri angrenează, responsabilizează, dar și stimulează Departamentul în continuarea eforturilor sale de asigurare a unui cadru legal consolidat în vederea întăririi capabilităților și capacităților necesare **procesului de anticipare și planificare a managementului riscurilor**.

În cadrul evaluării inter pares coordonată de Direcția Generală Protecție Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar (DG ECHO) din cadrul Comisiei Europene au fost analizate mai multe domenii precum: guvernanta în reducerea riscurilor la dezastre (*DRR Governance*), planificarea managementului riscurilor (*Risk Management Planning*), măsuri de

prevenire a riscurilor (*Risk Prevention Measures*) precum și prevenirea apariției riscurilor la nivel local cât și național (*Risk Prevention*).

Această evaluare a avut ca obiectiv general identificarea zonelor asupra cărora se pot aduce îmbunătățiri, precum și evidențierea bunelor practici în cadrul sistemului de management al riscului de dezastre din România, dat fiind faptul că efortul de reducere a riscurilor la dezastre este unul multidisciplinar, implicând o varietate de domenii și paliere administrative, având ca scop îmbunătățirea sistemului.

Ca urmare a acestei evaluări realizate pe domeniile mai sus menționate, s-a constatat faptul că, deși România deține o bază legislativă puternică, care acoperă cea mai mare parte din sfera gestionării riscurilor de dezastre, s-a identificat nevoia unui cadru legislativ cuprinzător care să contribuie la eficientizarea, în principal în **domeniul prevenirii**, a rolurilor pe care administrațiile de la diferite niveluri teritoriale le au în acest domeniu. Totodată, această schimbare a cadrului legislativ ar spori atenția acordată protecției comunităților vulnerabile, cu accent pe spațiile rurale, unde comunicarea riscurilor este deficitară.

În plus, documentele cheie privind **planificarea managementului riscului de dezastre**, inclusiv proiectul SNRRD, sunt bine structurate, abordând toate fazele procesului de gestionare a riscurilor de dezastre (prevenire, pregătire și răspuns). Rezultatele arată că prioritizarea riscurilor este uneori neclară, responsabilitățile fiind împărțite între diferite entități, la diferite niveluri teritoriale și necesită o abordare mai concretă, prin responsabilizarea tuturor actorilor implicați, indiferent de nivelul acestora.

Pe lângă cele menționate anterior, a fost identificată nevoia trecerii de la o abordare de management al dezastrelor la o **abordare de management al riscului de dezastre**, printre direcțiile de acțiune ale Departamentului enumerându-se și facilitarea proceselor de colaborare și cooperare între actorii implicați în gestionarea riscurilor.

Totodată, eficientizarea procesului de implicare a sectorului privat în managementul situațiilor de urgență este un pilon important de care sistemul național de management al situațiilor de urgență are nevoie. Deși sistemul de voluntariat este bine structurat, sunt încă necesare îmbunătățiri, în special în ceea ce privește capacitățile tehnice, financiare și administrative. Creșterea stimulentei din cadrul sistemului de voluntariat ar încuraja și atrage noua generație, având ca rezultat creșterea numărului de personal tânăr, contribuind la eficientizarea sistemului.

La nivel național, DSU continuă parcursul de consolidare și dezvoltare a rolului de principală structură responsabilă în coordonarea activităților de protecție civilă, de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență. Astfel, împreună cu instituțiile din coordonare, DSU va

asigura dezvoltarea progresivă și continuă a **capacităților și capabilităților de răspuns în situații de urgență și de protecție civilă**, adaptarea mecanismelor de management al resurselor umane (sub toate aspectele care vizează încadrarea, dezvoltarea, pregătirea, formarea și perfecționarea personalului din sistemul național de urgență), **creșterea rezilienței comunităților, dezvoltarea relației cu societatea civilă și a componentei de relații internaționale în domeniul protecției civile.**

Pentru ducerea la îndeplinire a tuturor cerințelor societății, DSU împreună cu structurile aflate în coordonare/coordonare operațională au realizat acțiuni convergente în îndeplinirea scopului de prevenire și reacție imediată, asigurând creșterea rezilienței și pregătirii pentru a face față dezastrelor și altor situații de risc.

În plan legislativ aceste activități s-au concretizat prin elaborarea, pentru fiecare dintre tipurile de risc⁶ considerate a avea un impact major asupra comunităților, mediului și populației, a unor **Concepții naționale de răspuns.**

Totodată, este necesar ca DSU, împreună cu instituțiile din coordonare, să continue demersurile de armonizare a **concepțiilor naționale, planurilor și procedurilor specifice tipurilor de risc**, prin includerea unei **abordări multisectoriale.**

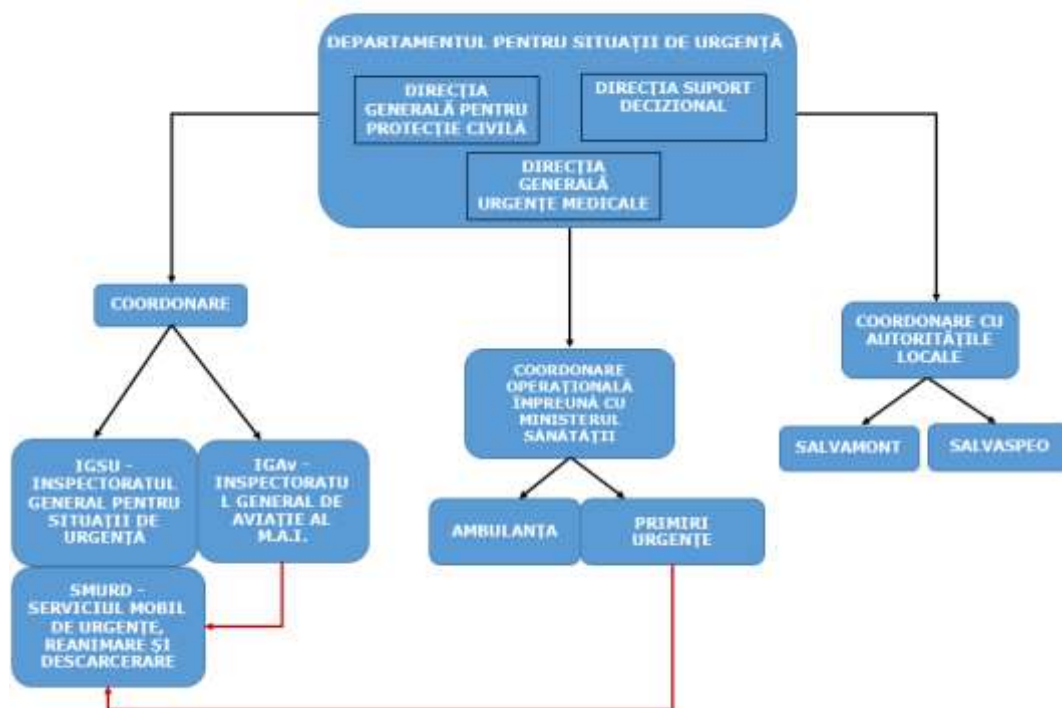
De asemenea, pentru armonizarea legislației ce privește sistemul de comandă și control al situațiilor de urgență, în anul 2022 a fost reglementată⁷ organizarea și funcționarea **Centrului Național de Coordonare și Conducere a Intervenției (CNCCI) și a centrelor județene, respectiv al municipiului București de coordonare și conducere a intervenției, precum și relația acestora cu comitetele pentru situații de urgență.**

⁶ cutremure, epidemii, inundații, accident nuclear și/sau radiologic și incendii de pădure, în conformitate cu prevederile HG 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, cu modificările și completările ulterioare.

⁷Hotărârea de Guvern nr. 574/2022, privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Coordonare și Conducere a Intervenției și a centrelor județene, respectiv al municipiului București de coordonare și conducere a intervenției, precum și relația acestora cu comitetele pentru situații de urgență;

Nu în ultimul rând, este de menționat faptul că prin Legea nr. 253 din anul 2020⁸, în cadrul DSU s-au înființat, fără a se limita, Direcția Generală Urgențe Medicale (DGUM), Direcția Generală pentru Protecție Civilă (DGPC) și Direcția Suport Decizional (DSD). Schema organizatorică a structurilor din componența și coordonarea DSU este reprezentată în Fig. 2.

Fig. 2 – Relațiile dintre Departamentul pentru Situații de Urgență și structurile coordonate

Astfel, prin cele trei structuri funcționale, DSU depune toate eforturile în îndeplinirea misiunii principale, respectiv **eficientizarea coordonării în sistem integrat a activităților de protecție civilă și gestionării situațiilor de urgență**. Principalele linii directoare ale DSU se axează pe:

- ➔ Coordonare integrată, cu caracter permanent, la nivel național, a activităților de protecție civilă, de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență, de asigurare a resurselor umane, materiale, financiare și de altă natură necesare restabilirii stării provizorii de normalitate, inclusiv de prim ajutor calificat și asistență medicală de urgență, în cadrul unităților și compartimentelor de primire a urgențelor, denumite în continuare UPU/CPU, precum și în cadrul structurilor SMURD și serviciilor publice de ambulanță, până la internarea în spital sau externarea din UPU/CPU;
- ➔ Elaborare, coordonare și evaluare metodologică a activității de formare profesională și de educație continuă în domeniul asistenței medicale de urgență

⁸privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 68/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu incidență în domeniul managementului situațiilor de urgență și al protecției civile

și a primului ajutor calificat, în colaborare cu structurile specializate ale Ministerului Sănătății și ale celorlalte instituții sau structuri cu atribuții în domeniu;

- Coordonare și evaluare metodologică a activității de formare profesională și de educație continuă în domeniul intervențiilor de salvare montană și în mediul subteran speologic, precum și a activităților de căutare-salvare canină în domeniul situațiilor de urgență, în colaborare cu structurile specializate cu atribuții în domeniu.
- Elaborare, coordonare și evaluare metodologică a activității de formare profesională și de educație continuă în domeniul protecției civile pe componenta misiunilor de acordare/primire de asistență internațională, în colaborare cu structurile specializate ale instituțiilor aflate în coordonare, cu alte Ministere și structuri cu atribuții în domeniu, precum și cu diferite entități internaționale de profil;
- Monitorizarea, controlul operațional și inspecția activității structurilor aflate în coordonare sau coordonare operațională, implementarea proiectelor cu finanțare externă în domeniul situațiilor de urgență, protecției civile și al cooperării civil-militare, pentru care Departamentul sau structurile din coordonare au calitatea de beneficiari, precum și implementarea managementului calității în cadrul structurilor din subordonare/coordonare și coordonare operațională.

Pentru asigurarea unui act medical de calitate și pentru buna gestionare a provocărilor curente, s-a evidențiat necesitatea pregătirii permanente a personalului medical din serviciile aflate în coordonarea operațională a DSU (UPU-SMURD, UPU, CPU, Serviciile de Ambulanță Județene (SAJ), Dispecerat 112, Salvamont, Salvaspeo), prin metode de formare continuă ce au în vedere participarea la activități ce au ca scop îmbunătățirea capacității de răspuns la situațiile de urgență (workshopuri, cursuri etc.).

Având în vedere relația de colaborare dintre România și Franța în domeniul protecției civile și a managementului situațiilor de urgență, în urma participării unor reprezentanți ai DSU la stagiul de pregătire organizat de autoritățile franceze (**COS – DSM – Comandantul Operațiunilor de Salvare - Directorul Operațiunilor de Salvare Medicale**), România a decis organizarea unui astfel de stagiul de pregătire în urma căruia persoanele care au atribuții de coordonare și conducere în situații de urgență, din rândul ofițerilor pompieri și medicilor din cadrul unităților de primiri urgențe, vor deveni și mai pregătiți în gestionarea situațiilor excepționale de urgență cu victime multiple. În acest sens, DSU își propune dezvoltarea continuă a **sistemului de comandă și control**, prin intensificarea cooperării cu celelalte agenții cu atribuții în domeniu în vederea eficientizării **abordării integrate în managementul**

decizional și elaborarea de noi concepte arhitecturale care să poată răspunde situațiilor de tip **”criză în criză”**.

Asigurarea resursei umane reprezintă una dintre marile provocări ale DSU, în condițiile în care, la nivelul structurilor aflate în coordonare, încadrarea posturilor a înregistrat o scădere aproape constantă de la an la an. **Cu o dinamică de personal din ce în ce mai defavorabilă, gestionarea intervențiilor ce înregistrează o evoluție exponențială se realizează uneori cu dificultate**, mai ales în condițiile lipsei de experiență a personalului nou încadrat.

DSU depune eforturi considerabile în vederea pregătirii continue a personalului angrenat în activitatea medicală din UPU, CPU precum și din spital (SAJ, SMURD).

Îmbunătățirea procesului de formare a medicilor rezidenți în specialitatea medicină de urgență din țară este susținut și prin oferirea suportului educațional suplimentar asigurat prin punerea la dispoziție de materiale necesare în procesul educațional, precum și prin facilitarea participării medicilor la cursurile în format fizic și online predate de lectori și specialiști în domeniu din țară și străinătate, dar și a participării la exerciții naționale și internaționale.

În contextul creșterii adresabilității populației către serviciile medicale de urgență și pe fondul scăderii numărului de personal încadrat, a fost dezvoltat ”Programul de studii complementare în asistența medicală de urgență prespitalicească” ce cuprinde toate acele elemente educaționale și abilități practice necesare asigurării îngrijirilor medicale de urgență care se adresează pacienților în etapa premergătoare spitalizării.

Programul este destinat medicilor cu specialitatea medicină generală, medicină de familie, pediatrie și ATI care asigură îngrijiri medicale în cadrul serviciilor medicale de urgență prespitalicească, cum sunt serviciile de ambulanță. Structura și conținutul acestui program sunt centrate pe medicina bazată pe dovezi fiind în concordanță cu toate aspectele moderne ale medicinei de urgență. În același timp programul plasează UPU în centrul procesului de formare, aici dezvoltându-se toate aceste abilități.

O latură deosebit de importantă în evoluția sistemului medical de urgență este Telemedicina utilizată în România în principal pentru transmiterea în timp real a datelor/semnelor vitale (puls, tensiune arterială, saturație oxigen, EKG) către un medic coordonator aflat în dispecerat pentru luarea rapidă a deciziilor cu privire la tratamentul și transportul pacientului către o unitate medicală specializată, funcție de patologia acestuia. Investițiile în acest sector devin o prioritate astfel că viitorul ne va oferi noi oportunități în acest domeniu cu scopul de a scădea presiunea pe serviciile medicale cât și pentru asigurarea asistenței medicale în zonele greu accesibile dar și pentru confortul pacienților.

Ca urmare a experiențelor anterioare în ceea ce privește pacienții cu arsuri grave, Departamentul pentru Situații de Urgență se implică activ în sprijinirea proiectului european ce aduce împreună experți (medici urgențiști, medici de chirurgie plastică, medici ATI, asistenți medicali cu experiență din centrele de arși, coordonatori) pentru constituirea unor echipe „Burn Assessment”, specializate în evaluarea victimelor de arsuri multiple în toată Europa în cazul în care situația o va impune, și transportul acestora spre centrele de tratament specializate.

Întreaga planetă s-a confruntat cu unele dintre cele mai devastatoare situații de urgență din ultimele decenii, precum pandemia de COVID-19, incendiile forestiere din Grecia, Franța, Australia, inundațiile din Belgia și Germania, cutremurele din Turcia, conflictul armat din Ucraina provocat de agresiunea Rusiei și nu numai, au demonstrat că solidaritatea celorlalte state devine deseori crucială în asigurarea răspunsului la aceste urgențe majore.

România, ca **stat membru al Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene (UCPM)**, a fost activă și a contribuit în mod semnificativ la sprijinirea altor state membre în situații critice, oferind asistență internațională în repetate rânduri. Această asistență a constat în echipamente, echipe de intervenție specializate, experți și alte forme de sprijin în gestionarea situațiilor de urgență, unele dintre acestea provenite din capacitățile rescEU, dezvoltate prin proiecte cu finanțare externă nerambursabilă, oferită de către UCPM.

DSU are responsabilitatea⁹ de a coordona și furniza asistență constând în bunuri și materiale de primă necesitate și asistență cu echipe de intervenție la dezastre, în contextul cooperării internaționale.

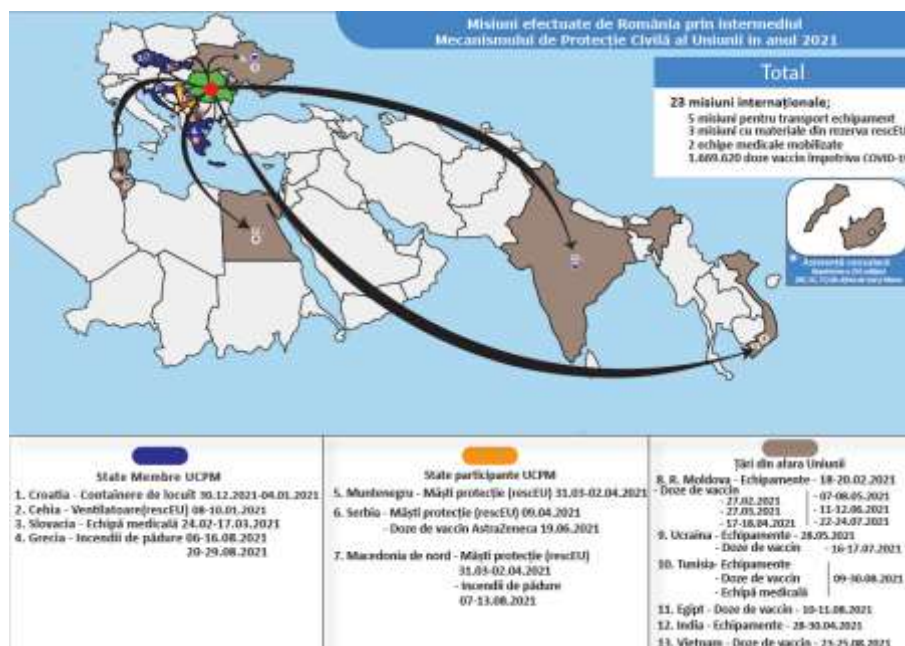

Fig. 3 – Misiuni efectuate de România prin intermediul UCPM în anul 2021

⁹ LEGEA nr. 213 din 9 noiembrie 2016 privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară

România, ca membru în cadrul UCPM, a răspuns cu promptitudine solicitărilor venite din partea statelor afectate, efectuând **misiuni de sprijin umanitar**, ce au constat în donarea de doze de vaccinuri, măști chirurgicale, mănuși nesterile, butelii și concentratoare de oxigen, în state precum India, Republica Moldova, Ucraina, Serbia, Muntenegru și Macedonia de Nord, Egipt, dar și trimiterea de echipe medicale în Republica Moldova (2020), Tunisia, Italia (2020) și Slovacia.

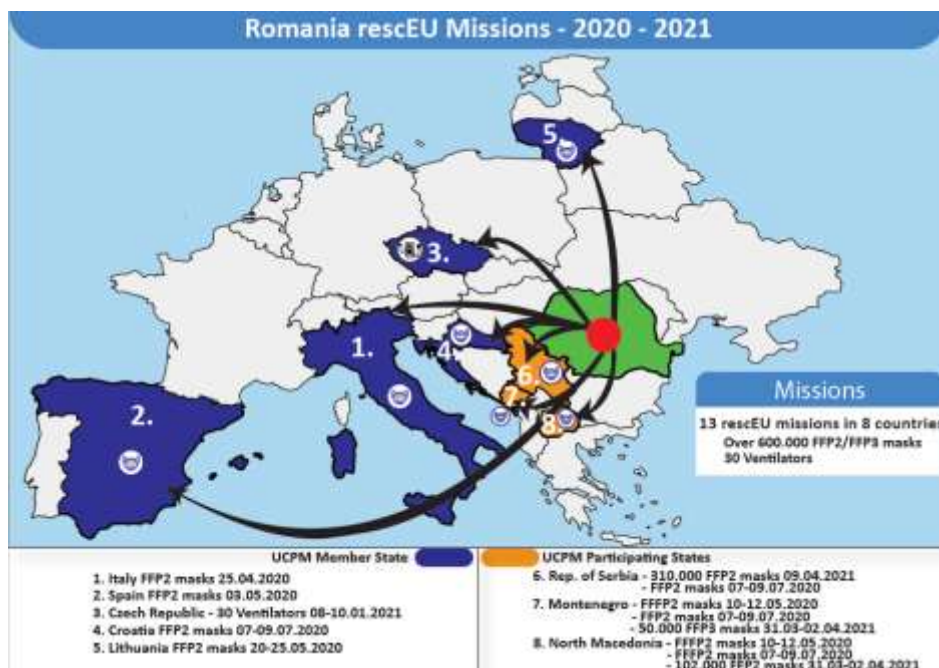

Fig. 4 – Misiunile de ajutor umanitar prin RescEU ale României în perioada 2020-2021

În considerarea creșterii frecvenței de producere a incendiilor de pădure în unele state europene, România a dat dovadă de promptitudine și profesionalism răspunzând pozitiv la solicitările de asistență internațională venite din partea Greciei (2021) și Franței (2022), asigurând inclusiv o misiune de pre-poziționare a Capabilităților de Combatere terestră a incendiilor forestiere cu vehicule în Grecia în 2022, urmând același model și pentru 2023, atât în Grecia, cât și în Franța.

În contextul geopolitic marcat de agresiunea nejustificată a Federației Ruse împotriva Ucrainei, Uniunea Europeană s-a văzut nevoită să reacționeze pe toate planurile pentru gestionarea afluxului mare de refugiați. Pentru prima dată, România s-a aflat în postura de țară care să gestioneze o astfel de situație de criză.

Premergător declanșării conflictului militar, a fost realizat „Planul de acțiune privind Managementul unui aflux masiv de refugiați/persoane strămutate pe teritoriul României”, scopul acestuia fiind de stabilire a unui mecanism integrat de acțiune, gradual, coordonat și unitar, pentru realizarea managementului unei situații de protecție civilă generată de un aflux masiv de refugiați/persoane strămutate pe teritoriul României.

Încă de la primele semne ale acestei situații de criză, DSU prin IGSU a organizat în județele aflate la granița cu Ucraina, respectiv Republica Moldova, un număr de **15 Centre de tranzit temporare**, în cadrul cărora peste 2 milioane de cetățeni proveniți din Ucraina au beneficiat de ajutorul acordat, acesta constând în hrană, loc de odihnă, consiliere medicală și psihologică, precum și îndrumare și sprijin.

Având în vedere degradarea situației de securitate din Ucraina, care a provocat exodul masiv al populației din zonele afectate și deplasarea acestora către zonele neafectate generând astfel apariția unei crize umanitare ce a reprezentat în principal nevoia acută de asigurare a nevoilor de bază pentru aceste persoane, în baza Hotărârii Comitetului Național pentru Situații de Urgență (CNSU), DSU prin DGPC și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, a fost abilitat să întreprindă toate măsurile necesare pentru **operaționalizarea unui HUB umanitar** prin UCPM sub egida Direcției Generale Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene (DG ECHO). Acesta a fost gândit să acopere nevoia de depozitare temporară a ajutoarelor umanitare până la momentul preluării acestora de către autoritățile din țara vecină.

Totodată, pentru gestionarea acestei situații de criză, **pentru înglobarea și sprijinirea activităților întregii societăți civile**, DSU a colaborat cu ONG-uri și structuri ale UE și Organizației Națiunilor Unite (ONU).

În acest context, relațiile de colaborare au fost îmbunătățite, prin reînnoirea protocoalelor de colaborare, dar și încheierea unor noi parteneriate. Atragerea noilor colaborări cu organizații la nivel local, regional și național care pot sprijini procesul de prevenire, pregătire, gestionare și refacere ca urmare a unei situații de urgență, rămâne un **angajament asumat, dar și o provocare** pentru DSU.

În pofida evoluțiilor favorabile din perspectiva colaborării cu societatea civilă, au fost identificate și disfuncționalități provocate în principal de lipsa de recunoaștere a importanței colaborării, inexistența unor mecanisme solide de comunicare, precum și pregătirea comună insuficientă.

Una dintre cele mai recente activități de acordare a asistenței internaționale, în urma activării UCPM, ca urmare a producerii cutremurelor devastatoare în Turcia, a fost trimiterea a două echipe de **Căutare-Salvare Urbană (USAR)**, din care una certificată **INSARAG și înregistrată în Rezerva Europeană de Protecție Civilă (ECP — European Civil Protection Pool)** din cadrul UCPM. Echipele au inclus tehnică și personal specializat în căutarea, extragerea și acordarea primului ajutor calificat persoanelor surprinse sub dărâmături.

România are în prezent **module de protecție civilă certificate/clasificate** la nivelul *Capacității Europene de Răspuns în Situații de Urgență* (ECPP), precum: două module de Pompare de mare capacitate (**HCP**), un modul de căutare-salvare în zone urbane în condiții de dificultate medie (**M-USAR**), și, recent, modulul de Detectare și prelevare de probe de natură chimică, biologică, radiologică și nucleară (**CBRNDET**). De asemenea, în prezent, se află în curs de certificare/clasificare două echipe medicale de urgență (**EMT 1**), un modul de Evacuare medicală pe calea aerului a victimelor dezastrelor (**MEVAC**), precum și un modul de Combatere terestră a incendiilor forestiere cu ajutorul vehiculelor (**GFFF-V**). Indiferent de statutul lor privind certificarea de la nivel european, acestea execută misiuni atât pe teritoriul național, cât și la nivel internațional, asigurând în orice moment un răspuns rapid în funcție de situație.

DSU, prin structurile din componentă și coordonare, își propune îmbunătățirea capabilităților prin creșterea/îmbunătățirea continuă a numărului modulelor certificate de protecție civilă, în concordanță cu nevoile identificate mai ales la nivel național, consolidând astfel răspunsul profesionist al sistemului de management al dezastrelor.

Totodată, în contextul dificultăților întâmpinate și suprasolicitării sistemului medical, România a **solicitat sprijin** în gestionarea pandemiei de COVID-19 prin UCPM, astfel, țara noastră primind concentratoare de oxigen din stocurile RescEU, medicamente și echipamente medicale indispensabile tratării pacienților infectați cu coronavirus, dar și echipe medicale specializate din Germania, Norvegia, Israel, Danemarca, Polonia și Republica Moldova.

DSU lucrează în strânsă colaborare cu partenerii naționali și internaționali pentru a **identifica și evalua nevoile umanitare**, pentru a mobiliza **resursele necesare și a asigura livrarea eficientă a asistenței în zonele afectate**. În cadrul cooperării internaționale, România participă activ la schimbul de experiență și bune practici în domeniul protecției civile și a asistenței umanitare, contribuind la eforturile internaționale de reducere a riscurilor și consolidare a capacității de răspuns în caz de urgențe.

Provocările tot mai mari apărute la nivel european prin producerea unor dezastre precum incendii de pădure, cutremure, inundații, la care echipele și modulele României au participat și au fost apreciate la nivel european, "obligă" DSU la menținerea gradului ridicat de profesionalism, mai ales din cadrul structurilor operaționale aflate în coordonare.

Activitățile din sfera proiectelor cu finanțare externă nerambursabilă prin intermediul cărora România își continuă parcursul de **modernizare și îmbunătățire** a tehnicii și capabilităților/capacităților de **pregătire și răspuns** necesare unei societăți mai sigure pentru cetățeni, reprezintă o prioritate a DSU, care a asigurat continuarea implementării proiectelor aprobate, precum și sustenabilitatea proiectelor încheiate împreună cu instituțiile din

coordonare. În anul 2023, la nivelul DSU se află în implementare numeroase proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile, care însumează **o valoare totală eligibilă ce depășește 56 milioane euro.**

Tot pe baza fondurilor externe nerambursabile, în vederea îmbunătățirii și eficientizării, precum și a creșterii calității serviciilor furnizate beneficiarilor de către DSU și structurile aflate în componența/coordonarea acestuia, a fost implementat și certificat, în aprilie 2020, sistemul de management al calității (SMC) conform standardului ISO 9001:2015. În contextul reorganizării DSU în baza Legii nr. 253/2020 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu incidență în domeniul managementului situațiilor de urgență și al protecției civile, când în componența Departamentului au fost înființate două noi direcții - DGPC ȘI DSD, a fost extins domeniul de certificare pentru activitățile desfășurate la nivelul acestora, obținându-se certificarea conform SR EN ISO 9001:2015, în iulie 2022.

ANTICIPARE

❖ Obiectivul general nr.1

Dezvoltarea managementului riscurilor la dezastre la nivel național

Obiective specifice

1.1. Îmbunătățirea procesului de evaluare a riscurilor identificate la nivel național.

Activități/acțiuni:

- Derularea de acțiuni pentru conștientizarea rolului fiecărei entități din componența SNMSU în procesul de gestionare și evaluare a riscurilor la dezastre.

1.2. Dezvoltarea și eficientizarea procesului de planificare a managementului riscului.

Activități/acțiuni:

- Evaluarea cadrului legislativ privind managementul riscurilor și inițierea de propuneri privind simplificarea și îmbunătățirea acestuia.

- Crearea și implementarea unui cadru legal consolidat pentru a spori capacitățile autorităților și a altor actori interesați, în vederea unui management mai eficient al riscurilor, având ca scop îmbunătățirea implicării tuturor părților interesate și consolidarea legăturilor la nivel național, județean și local.

1.3. Consolidarea capacităților și capabilităților necesare în procesul de anticipare.

Activități/acțiuni:

- Activități de analiză care să permită identificarea timpurie a riscurilor și provocărilor actuale și viitoare pentru a sprijini întreprinderea de măsuri adaptative și preventive;

- Identificarea de soluții IT care să vină în sprijinul procesului de anticipare a manifestării diferitelor tipuri de risc;

- Consolidarea colaborării cu alte organizații internaționale de protecție civilă în vederea dezvoltării procesului de anticipare.

PREGĂTIRE ȘI RĂSPUNS

❖ Obiectivul general nr.2

Pregătirea populației și dezvoltarea conceptului de răspuns în situații de urgență

Obiective specifice

2.1. Dezvoltarea instrumentelor și mecanismelor de conștientizare a riscurilor și consolidarea unei "culturi a siguranței" în rândul populației.

Activități/acțiuni:

- Continuarea demersurilor împreună cu instituțiile competente, pentru includerea în programele școlare a sesiunilor de pregătire pentru situații de urgență;
- Continuarea consolidării rezilienței comunităților la dezastre și creșterea cooperării și asistenței reciproce, astfel încât, pe termen lung, să se dezvolte o cultură a prevenirii riscurilor în rândul populației;
- Asigurarea unei comunicări publice coerente și transparente referitoare la conștientizarea riscurilor la nivel național;
- Consolidarea angajamentului public și participării voluntare la situațiile de protecție civilă;
- Intensificarea procesului de instruire a populației pentru situații de urgență prin intermediul centrelor mobile de instruire;
- Modernizarea instrumentelor informatice (aplicația DSU, platforma FIIPREGĂTIT.RO, social media) pentru o accesibilitate cât mai ușoară în rândul comunității;
- Realizarea unui raport de analiză în vederea îmbunătățirii mecanismelor de avertizare a populației vizate de producerea unei situații de urgență;
- Dezvoltarea unor mecanisme dedicate persoanelor cu dizabilități prin care să fie descris modul de comportare în situații de urgență;
- Îmbunătățirea cooperării cu societatea civilă pentru o abordare comună în ceea ce privește comunicarea riscului către populație.

2.2. Îmbunătățirea sistemului de comandă și control.

Activități/acțiuni:

- Intensificarea cooperării cu celelalte entități cu atribuții în domeniu, pentru stabilirea unor abordări unitare în ceea ce privește managementul decizional;
- Dezvoltarea de noi concepte pentru sistemul de comandă și control, pentru a gestiona situațiile de tip “criză în criză”;
- Cooperarea în plan internațional cu celelalte state și valorificarea bunelor practici identificate specifice sistemelor de comandă și control;

2.3. Dezvoltarea de concepte de răspuns adaptate noilor provocări, inclusiv pentru situații de tip ”criză în criză” – multisectoriale.

Activități/acțiuni:

- Elaborarea/Actualizarea concepțiilor/ planurilor/procedurilor specifice tipurilor de risc prin includerea unei abordări multisectoriale;
- Elaborarea de proceduri operaționale privind modul de răspuns al structurilor aflate în coordonarea Departamentului în cazul unor solicitări de asistență internațională multiple și concomitente.

- **Obiectivul general nr.3**

Eficientizarea și asigurarea accesului la servicii medicale de urgență în format virtual

Obiective specifice:

3.1. Facilitarea interoperabilității entităților din sistemul medical de urgență

Activități/acțiuni:

- Dezvoltarea instrumentelor de tip telemedicină;
- Optimizarea sistemului de telemedicină prin schimbul de experiență și bune practici la nivel internațional;
- Consolidarea încrederii și a gradului de acceptare a serviciilor de telemedicină în cadrul UPU-SMURD, UPU, CPU, Serviciilor de Ambulanță Județene (SAJ).

CONSOLIDARE

❖ Obiectivul general nr.4

Asigurarea unui sistem robust de răspuns la urgență

4.1. Dezvoltarea și implementarea conceptului de continuitate al operațiilor.

Activități/acțiuni:

- Inițierea demersurilor pentru actualizarea cadrului legislativ privind continuitatea operațiilor pentru sectoarele esențiale;
- Organizarea, prin structurile de specialitate ale departamentului, precum și prin cele aflate în coordonare/coordonare operațională, a unor sesiuni de instruire care să vizeze modul de realizare a planurilor de continuitate specifice fiecărui domeniu de activitate.
- Desfășurarea de stagii de pregătire¹⁰ în domeniul continuității operațiilor.

4.2. Creșterea capacității de adaptare la situații nou apărute.

Activități/acțiuni:

- Continuarea procesului de accesare a fondurilor externe nerambursabile pentru creșterea capacității de răspuns a structurilor aflate în coordonarea Departamentului;
- Consolidarea proceselor de management la nivelul DSU și a structurilor aflate în componența/coordonarea departamentului, prin implementarea mecanismelor eficiente de planificare, organizare și evaluare a activităților, în conformitate cu actele normative aplicabile, respectiv prin menținerea certificării sistemului de management al calității conform standardului SR EN ISO 9001;
- Consolidarea cooperării transfrontaliere și interoperabilitatea procedurilor, sistemelor și instrumentelor pentru a permite schimbul de informații eficient, în vederea facilitării sprijinului operațional pentru luarea deciziilor și sprijinul națiunii gazdă.

¹⁰ În baza Acordului de Înțelegere semnat de Departamentul pentru Situații de Urgență și Agenția Federală de Management al Urgețelor din Statele Unite ale Americii.

- Îmbunătățirea interoperabilității sistemelor și procedurilor care sprijină răspunsul la situațiile de protecție civilă și coordonarea măsurilor de răspuns între autoritățile și partenerii cu atribuții în domeniu, potrivit competențelor.

4.3. Dezvoltarea sistemului de management al resursei umane pentru a răspunde eficient la noi situații de urgență.

Activități/acțiuni:

- Adaptarea mecanismelor de management al resurselor umane care vizează recrutarea/selecția, încadrarea, dezvoltarea, pregătirea, formarea și perfecționarea personalului din cadrul departamentului și structurilor aflate în coordonare;

- Eficientizarea modului de formare continuă a personalului operativ din cadrul structurilor aflate în coordonare;

- Consolidarea și extinderea programelor existente cu voluntari prin identificarea și implicarea unor noi parteneri în rândul structurilor operative;

- Eficientizarea pregătirii continue și utilizării câinilor de serviciu antrenați pentru activități specifice domeniului situațiilor de urgență.

NOTĂ: În vederea realizării obiectivelor generale și specifice, Departamentul pentru Situații de Urgență cooperează cu structurile aflate în coordonare, celelalte componente ale SNMSU, societatea civilă și sectorul privat, precum și cu partenerii externi, potrivit competențelor legale și în baza acordurilor internaționale.

IV. PROGRAME

Pentru a răspunde în mod eficient problemelor identificate, principalele direcții de acțiune care vor sprijini atingerea obiectivelor prevăzute în strategie sunt:

1. **Îmbunătățirea capacităților operaționale:** modernizarea echipamentelor și tehnologiilor pentru intervenții rapide și eficiente în situații de urgență. O abordare flexibilă privind implementarea și integrarea tehnologiilor emergente și inovatoare care pot spori eficiența intervențiilor în situații de urgență, cum ar fi inteligența artificială, analiza datelor și sistemele de alertare timpurie;

2. **Consolidarea cooperării interinstituționale:** intensificarea relațiilor de colaborare cu alte agenții și instituții responsabile cu gestionarea situațiilor de urgență la nivel internațional, național și local. Cooperarea și schimbul de informații între diferitele structuri de intervenție vor duce la o abordare mai integrată și sinergică în gestionarea situațiilor de urgență;
3. **Dezvoltarea resurselor umane:** asigurarea unui nivel crescut de pregătire a personalului DSU, precum și eliminarea vulnerabilităților generate de nivelul deficitar al resursei umane reprezintă aspecte esențiale în vederea asigurării competențelor solide și actualizate în domeniul intervenției în situații de urgență. Acest lucru ar trebui să includă atât pregătirea tehnică, cât și dezvoltarea competențelor de coordonare a forțelor implicate în gestionarea situațiilor de urgență.
4. **Creșterea gradului de conștientizare publică:** desfășurarea de campanii de informare și educare pentru publicul larg cu privire la măsurile de pregătire și comportamentul adecvat în fața situațiilor de urgență. Asigurarea consolidării relației cu organizațiile neguvernamentale în vederea dezvoltării resurselor și expertizei disponibile pentru gestionarea situațiilor de urgență. Astfel, populația va fi mai bine pregătită și poate reacționa mai eficient în cazul producerii unor dezastre.
5. **Absorbția de fonduri europene:** în ceea ce privește implementarea proiectelor cu finanțare externă nerambursabilă, DSU își propune continuarea demersurilor pentru îmbunătățirea și creșterea gradului de absorbție a fondurilor externe în vederea asigurării resurselor umane, materiale și financiare necesare gestionării situațiilor de urgență.

V. REZULTATE AȘTEPTATE ȘI INDICATORI

Având în vedere obiectivele asumate și acțiunile prevăzute a fi implementate în perioada de aplicare a strategiei, rezultatele previzionate converg către consolidarea rezistenței la dezastrele actuale și viitoare la nivel național și, implicit, la nivel internațional. Abordările cuprinzătoare și integrate ale **managementului riscului de dezastre** sunt esențiale pentru consolidarea rezilienței. Astfel, prin obiectivele asumate se va reuși:

- **O înțelegere și o mai bună gestionare a riscurilor** fapt ce va conduce la o abordare unitară pe toate palierele stat, societate civilă, sector privat.
- **O societate mai pregătită în a face față dezastrelor** și generații viitoare unde cultura de prevenire a riscului va deveni o normalitate.

- **Un sistem de răspuns la urgență mai bine pregătit**, adaptat nevoilor actuale și viitoare, capabil să reacționeze în orice situație atât la nivel național, cât și internațional.

Indicatorii de performanță identificați în anexa nr.2, vor reuși să cuantifice implementarea strategiei, fiind concepuți astfel încât să includă următoarele:

- **Măsură**, pentru a evalua măsura în care a fost atins un obiectiv (de exemplu, gradul de sporire a conștientizării riscurilor în comunitate).

- **Obiectiv**, identificarea valorii care trebuie atinsă printr-un indicator (de exemplu, un anumit procent).

- **Sursa de informații**, pentru a asigura posibilitatea de monitorizare.

- **Frecvența măsurării**, pentru a se asigura că monitorizarea are loc în mod regulat și se pot identifica în timp util orice abateri în performanță și motivele acestora.

VI. IMPLICAȚII PENTRU BUGET

Sursele de finanțare necesare implementării acțiunilor Strategiei se asigură de către fiecare instituție implicată, în raport cu prioritățile și etapele de realizare a acestora, cu încadrarea în bugetele anuale aprobate, din fonduri externe nerambursabile și din alte surse legal constituite, potrivit legii.

În ceea ce privește activitățile finanțate prin fonduri externe nerambursabile, acestea se finanțează preponderent prin fonduri UE-Cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027. Având în vedere faptul că programele/facilitățile FEN pentru perioada 2023-2027 nu sunt definitivare, precizarea programelor/facilităților aferente FEN nu este posibilă.

VII. IMPLICAȚII JURIDICE

Strategia urmărește consolidarea legislativă și instituțională a Departamentului pentru Situații de Urgență, concentrându-se îndeosebi pe măsuri de punere în aplicare a legislației în vigoare.

Eventuale intervenții legislative pot fi necesare în vederea îndeplinirii unor obiective specifice din strategie, respectiv a legislației referitoare la prevenirea și stingerea incendiilor, protecția civilă, asistența medicală de urgență și prim ajutor calificat, intervenția în medii ostile vieții, mediul muntos, speologic, pe mare etc.

Inițiativele legislative de promovare, modificare și/sau completare a unor acte normative de nivel superior (legi, ordonanțe ale Guvernului) și a celor de nivel inferior (hotărâri ale

Guvernului, precum și ordine ale ministrului afacerilor interne) se vor realiza conform planurilor legislative anuale, fundamentate pe baza noilor oportunități reieșite din strategie.

VIII. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI REVIZUIRE:

Cadrul organizatoric necesar implementării, monitorizării și evaluării Strategiei presupune colaborarea tuturor instituțiilor implicate și interesate pentru a pune în aplicare, într-un mod eficient, direcțiile de acțiune și activitățile prevăzute în cadrul obiectivelor specifice ale acesteia.

Implementarea prezentei Strategii și a Planului de acțiune aferent acesteia se bazează pe cooperarea dintre toate structurile/instituțiile responsabile cu realizarea acțiunilor și atingerea indicatorilor, astfel încât să poată fi obținute rezultatele preconizate prevăzute în cadrul obiectivelor generale și specifice ale acesteia.

Punerea în aplicare a prezentei Strategii se va realiza prin intermediul Planului de acțiune, elaborat la nivelul DSU, în corelare cu obiectivele generale, obiectivele specifice și direcțiile de acțiune stabilite în Strategie, și care cuprinde activități/acțiuni concrete pentru realizarea obiectivelor, termene de realizare, responsabilități, rezultate așteptate și indicatori.

Structurile responsabile pentru realizarea acțiunilor din Planul de acțiune își vor identifica compartimentele responsabile de realizarea fiecărei acțiuni.

În situația în care responsabilitatea realizării unei acțiuni revine mai multor compartimente din cadrul aceleiași instituții, va fi stabilit un compartiment coordonator pentru acțiunea respectivă, acesta fiind, de regulă, compartimentul în a cărui competență intră gestionarea ariei respective de intervenție.

În cazul în care responsabilitatea realizării unor acțiuni revine mai multor structuri, structura responsabilă care asigură coordonarea implementării respectivei acțiuni este cea care are principala competență în gestionarea ariei de intervenție respective. La nivelul Planului de acțiune, structura coordonatoare este cea menționată prima în șirul structurilor responsabile de implementarea acțiunii respective.

La nivelul fiecărei structuri din cadrul DSU, cu responsabilități în implementarea prezentei Strategii și a Planului de acțiune aferent acesteia, va fi desemnată o persoană responsabilă de coordonarea implementării Strategiei.

Annual se va elabora un raport de monitorizare prin care se va urmări stadiul acțiunilor care duc la atingerea obiectivelor, iar la sfârșitul perioadei de implementare se va realiza un raport de evaluare.

Rezultatele obținute în urma monitorizării vor fi folosite atât pentru a evidenția posibilele îmbunătățiri viitoare, cât și pentru a lua în calcul și argumenta eventualele decizii de modificare a Strategiei și Planului de acțiune.

Rolul de integrator al monitorizării și evaluării Strategiei, inclusiv prin prezentarea unor rapoarte de stadiu și de evaluare, revine Direcției Generale pentru Protecție Civilă, prin Biroul Analiză și Dezvoltare Strategică în Domeniul Protecției Civile.

Rapoartele de monitorizare se supun aprobării conducerii DSU și se publică pe pagina web a Ministerului Afacerilor Interne și Departamentului pentru Situații de Urgență.